

اصول تریاژ و آشنایی با روشهای تریاز

1

دکتر مرتضی طالبی دولوی
متخصص طب اورژانس
استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه

2

- تعريف
- دومينيك جان لری

ضرورت تریاژ

3

- هدف از تریاژ اولویت بندی افراد نیازمند خدمات جهت دریافت خدمات در زمان و مکان مناسب
- الزامات:
 - وجود منابع جهت خدمت رسانی
 - محدودیت در منابع
 - طراحی سیستم مشخص

تریاز در بخش اورژانس

4

• انواع تریاز:

مدل Traffic director یا تریاز غیر تخصصی یا غیر پزشکی

مدل Spot check یا تریاز در محل

مدل Comprehensive یا تریاز جامع

• دقت مناسب

تعیین حدت بیماری از لحاظ درجه تهدید کنندگی عضو یا حیات و اینکه آیا نیاز به مداخله سریع درمانی برای بهبود علائم بیماری وجود دارد یا نه؟"

Under triage

Over triage

تریازی مناسب است که هم اعتبار بالایی داشته باشد و هم پایایی بالایی داشته باشد.

ترياز در بخش اورژانس از ايده تا اجرا

5

• ضرورت و اهداف

شناسايي سريع بيماران واقعاً اورژانس و نياز مند مداخله فوري
استقرار بيماران در مناسب ترين قسمت
تسهيل جريان بيماران در بخش اورژانس
فراهم سازي ارزيابي هاي مستمر
دادن اطلاعات در رابطه با شدت و حدت مشكل و ... به بيمار و همراهان

- تشكيل كميته ترياز
- اعضای كميته ترياز

تربیت در بخش اورژانس

وظایف کمیته تربیت

6

- تربیت افرادی به عنوان تربیازگر
- برنامه های آموزشی مداوم
- فضا و تجهیزات تربیاز
- فرمهای استاندارد
- آیین نامه های اجرایی
- امنیت و محافظت از افراد

خصوصیات تریاژکنندگان

7

تعداد کافی

دانش کافی

توانایی تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی

دقت و سرعت عمل

تعادل روحی

توانمند در برقراری روابط اجتماعی

فضاي فيزيكي قسمت ترياز

8

محل مناسب
رعایت حریم خصوصی افراد
راهیابی به اتاق درمان

تجهیزات لازم برای اتاق تریاژ

9

لیست نیازهای ارزیابی و درمان بیماران در قسمت تریاژ	
پالس اکسیمتر	دستگاه اکسیژن
استلن چارت	ساکشن
گلوکومتر	ابزار دفع سر سوزن
چاقو	پانسمان
اتوسکوپ	گردن بند طبی
ترموتر	ست کشیدن بخیه
دستگاه اتوماتیک اندازه گیری فشار خون	باند و آتل
آپسلانگ	بسته های مخصوص یخ
دستکش غیراستریل	محلول سالین
امکانات بررسی HCG اورژانس	محلول بتادین
گاز ۴ در ۴ ساتی متری	پراکسید هیدروژن
ابزار بررسی خون مخفی در مدفوع	دستمال کاغذی
ماسک و عینک محافظ	محافظ چشمی
ظروف نمونه گیری ادرار	کیت های زایمان اورژانس
اپلیکاتور پنبه ای و سینگ	آنژیوکت و ابزار رگ گیری

ثبت اطلاعات و داده ها

10

- فرم های مشخص
- خصوصیات فرم ها

فرم نمونه ثبت اطلاعات بیماران در قسمت تریاژ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی
بخش اورژانس بیمارستان

نام و نام خانوادگی بیمار:.....		سن:.....	
تاریخ مراجعه:.....		ساعت ورود:.....	
نحوه ورود:		☐ خود بیمار ☐ همراهان بیمار ☐ EMS ☐ سایر	
شکایت اصلی:.....			
علائم حیاتی:		دمای بدن:..... سرعت تنفس:..... نبض:..... فشارخون:.....	
حساسیت دارویی: ☐ ندارد ☐ دارد:..... سابقه پزشکی مهم: مشاهدات و یافته های تریاژ کننده:			
اولویت تعیین شده:			
☐ فوری ☐ اورژانس ☐ نیمه اورژانس ☐ غیر اورژانس			
هدایت به:			
☐ اتاق احیا ☐ درمان سرپایی ☐ قسمت تحت نظر ☐ ارجاع به خارج از بخش اورژانس			
نام تریاژ کننده:			
امضا:			

ارتباط تریاژکنندگان با بیماران و قسمت تریاژ با سایر قسمتها

11

- حضور فیزیکی مداوم

- ارتباطات

بیمار در حال مرگ یا نیازمند اقدامات نجات دهنده حیات است؟

بلی

چند نمونه از وضعیت های تهدید کننده حیات

خیر

ایست قلبی

ایست تنفسی

زجر شدید تنفسی (تاکی پنه ،رتراکسیون بین دنده ای و استفاده از عضلات فرعی تنفسی و ...)

اشباع اکسیژن کمتر از 90 %

بیمار ترومایی بدون پاسخ به محرک دردناک

بیمار بیهوش بدون پاسخ به محرک دردناک یا محرک صوتی

تعداد تنفس کمتر از 6

بچه شل

آنافیلاکسی

خونریزی واژینال با علائم حیاتی ناپایدار/خونریزی واژینال و عدم پاسخدهی/زجر تنفسی شدید پس از زایمان

تشنج طول کشیده و کنترل نشده/تهدید به مرگ جنین/

ESI M E R G E N C Y E V E R I T Y I N D E X

در این شرایط، پرستار تریاژ بلافاصله وضعیت تنفسی، در صورت امکان اشباع اکسیژن شریانی بیمار و همچنین وضعیت هوشیاری بیمار (با سیستم AVPU) را ارزیابی کرده و بیمار را به اتاق CPR هدایت می نماید.

بیمار در حال مرگ یا نیازمند اقدامات نجات دهنده حیات است؟

بلی

فوریت 1

خیر

آیا بیمار شرایط پر خطری دارد که نباید منتظر بماند؟

بلی

خیر

وضعیت های پرخطر:

تغییر سطح هوشیاری به صورت کنفوزیون، خواب آلودگی و اختلال جهت یابی
درد یا دیسترس شدید (بر اساس شواهد بالینی و درجه درد ≤ 7 در سیستم سنجش درد)
خانم جوان مشکوک به حاملگی خارج رحمی با علائم حیاتی پایدار
زن حامله با بسیاری از علائم داخلی مثل هیپرتنشن - دل درد - سر درد شدید خونریزی واژینال فعال در زن غیر حامله، خونریزی واژینال در زن حامله، دیسترس روانی و همسر آزاری، علائم سقط ناقص و تهدید به سقط
پره اکلامپسی، درد زایمان، بیمار باردار با اختلال خونریزی دهنده، الیگو هیدروآمنیوس و پلی هیدروآمنیوس همراه با درد زایمان

بیمار در حال مرگ یا نیازمند اقدامات نجات دهنده حیات است؟

بلی

فوریت 1

خیر

بلی

فوریت 2

آیا بیمار شرایط پر خطری دارد که نباید منتظر بماند؟

خیر

در بیمار سطح 2 باید دو اقدام اساسی انجام شود :
علائم حیاتی بیمار اندازه گیری شده و در فرم تریاژ ثبت گردد.
اقدامات اولیه پرستاری و مامایی بلافاصله آغاز گردد.

بیمار در حال مرگ یا نیازمند اقدامات نجات دهنده حیات است؟

بلی

فوریت 1

خیر

آیا بیمار شرایط پر خطری دارد که نباید منتظر بماند؟

بلی

فوریت 2

خیر

تعداد تسهیلات مورد نیاز بیمار

بیشتر

یک

هیچ

بیمار در حال مرگ یا نیازمند اقدامات نجات دهنده حیات است؟

بلی ←

فوریت اول

خیر ↓

آیا بیمار شرایط پر خطری دارد که نباید منتظر بماند؟

بلی ←

فوریت 2

خیر ↓

تعداد تسهیلات مورد نیاز بیمار

بیشتر

یک

هیچ

بلی ↙

فوریت 4

فوریت 5

فوریت 3

آیا علائم حیاتی در محدوده خطر قرار دارند؟

<3 m	>180	>50
3 m-3y	>160	>40
3-8 y	>140	>30
>8y	>100	>20
HR	RR	SaO ₂ < 92%

مواردی که جزو تسهیلات بشمار می رود

مواردی که جزو تسهیلات به شمار نمی رود

آزمایشات (خون ، ادرار)
ECG ، رادیو گرافی
CT ، MRI ، سونوگرافی ، آنژیوگرافی

شرح حال و معاینه
انجام آزمایشات غربالگری

انفوزیون مایعات وریدی (هیدراسیون)

فقط گرفتن IV و هپارین یا سالین لاک کردن

انفوزیون مایعات وریدی (هیدراسیون)

دادن داروی خوراکی
تزریق واکسن کزاز
تجدید نسخه
مراقبتهای دوران بارداری
آموزش های دوره بارداری به زنان باردار

انجام مشاوره تخصصی

تماس تلفنی با پزشک خانواده

پروسیجر ساده = 1 تسهیل
مانند (ترمیم لاسراسیون ، سونداژ فولی)
پروسیجر پیچیده = 2 تسهیل
مانند (ترمیم و انجام conscious sedation

اقدامات ساده زخم (پانسمان ، بازدید)
دادن عصا ، آتل گیری ، اسلینگ اندام

مثالها	مداخلات مورد نیاز	تسهیلات
خونریزی واژینال در دختر غیر حامله	سونو، آزمایش خون و	بیشتر از یک
خانم حامله با سوزش ادرار بدون تب	آزمایش ادرار	یک
خانم حامله با سرفه و تب با شک به پنومونی	آزمایش، رادیوگرافی	بیشتر از یک
تورم اندامها بدون افزایش فشار و علائم خطر	آزمایش، سونوگرافی داپلر	بیشتر از یک

زنان و مامایی

20

سابقه حاملگی و آخرین قاعدگی

درد شکم و خونریزی واژینال

در اوایل حاملگی : بررسی از جهت سقط
و بارداری خارج رحمی

در اواخر حاملگی : بررسی از جهت
جدایی جفت و جفت سر راهی

زنان و مامایی

21

خانم باردار یا پس از بارداری با اختلال همودینامیک

سطح ۱

زنان و مامائی

22

- خانمی با بارداری ۳۶ هفته بدلیل آبریزش از شب گذشته. بدون سابقه مشکل خاصی در بارداری. زمان وضع حمل ۲ هفته دیگر تعیین شده
دسترسی به وی علایم حیاتی پایدار است. $FHR=120$
- سطح ۲

زنان و مامائی

23

- خانم ۲۹ ساله در هفته ۱۹ بارداری بدلیل تپش قلب و تعریق شدید به اورژانس مراجعه آورده می شود فشارخون ۶۰/۴۰ ، تعداد نبض ۱۹۰ ، تعداد تنفس ۲۲ و اشباع اکسیژن شریانی ۹۳ درصد.
- سطح ۱

زنان و مامائی

24

- خانمی با بارداری ۳۶ هفته بدلیل آبریزش از شب گذشته مراجعه نموده است. سابقه مشکل خاصی ذکر نمی کند. زمان وضع حمل ۲ هفته دیگر تعیین شده فشارخون ۱۱۰/۸۰ ، تعداد نبض ۸۰ و درجه حرارت وی ۳۶.۵ درجه سانتیگراد می باشد، $FHR=70$

• سطح ۱

زنان و مامائی

25

- خانمی با سابقه تنگی دریچه میترال به دلیل تنگی نفس شدید مراجعه می کند. در هفته ۲۳ بارداری قرار دارد. بدلیل تنگی نفس وضعیت دراز کش نیز نمیتواند قرار گیرد. فشارخون ۱۲۵/۸۰ ، تعداد نبض ۱۲۰، تعداد تنفس ۳۲، درجه حرارت ۳۶.۵ درجه سانتیگراد و اشباع اکسیژن شریانی ۸۰ درصد.

• سطح ۱

زنان و مامائی

26

- خانم ۳۴ ساله با درد بسیار شدید نیمه پائینی شکم و ترشح واژینال بدبو
- سطح ۲
- خانم ۲۰ ساله مجرد با درد شدید شکم و پیروود عقب افتاده که امروز صبح لکه بینی داشته
- سطح ۲

بیمار شماره ۱

27

- خانم ۳۱ ساله با حاملگی ۳۲ هفته بدلیل خونریزی واژینال بصورت لک بینی به اورژانس مراجعه کرده است. سابقه بیماری خاصی نداشته و حاملگی اول وی می باشد. در حال حاضر خونریزی فعالی ندارد. علایم حیاتی بصورت زیر است: فشارخون $\frac{110}{80}$ ، تعداد نبض ۹۰ و درجه حرارت وی ۳۷ درجه سانتیگراد می باشد. $FHR=120$

ESI سطح ۳ : تسهیلات بیش از یک مورد

بیمار شماره ۲

28

- خانم ۲۳ ساله ای به تریاژ اورژانس مراجعه نموده و ذکر می کند دوماه است که خونریزی ماهانه نداشته و مشکوک به حاملگی می باشد. مشکل خاصی ندارد و علایم حیاتی وی نیز در محدوده طبیعی قرار دارد.

ESI سطح ۵ : تسهیلات نمی خواهد

بیمار شماره ۳

29

- خانم ۲۷ ساله با بارداری ۳۰ هفته به دلیل گلودرد و آبریزش از بینی به اورژانس مراجعه می نماید علایم حیاتی وی : فشارخون $\frac{100}{80}$ ، تعداد نبض ۸۵ ، تعداد تنفس ۱۸ و درجه حرارت وی ۳۷.۲ درجه سانتیگراد می باشد.

ESI سطح ۵ : تعداد تسهیلات مورد نیاز: هیچ

بیمار شماره ۴

30

- خانمی با بارداری ۳۶ هفته بدلیل آبریزش از شب گذشته به اورژانس مراجعه نموده است. سابقه مشکل خاصی را در بارداری ذکر نمی کند. پزشک وی زمان وضع حمل وی را ۲ هفته دیگر تعیین کرده است و بدلیل عدم دسترسی به وی بیمار به اورژانس مراجعه کرده است. علایم حیاتی بصورت زیر است: فشارخون $\frac{110}{80}$ ، تعداد نبض ۸۰ و درجه حرارت وی ۳۶.۵ درجه سانتیگراد می باشد. $FHR=120$

ESI سطح ۲ : وضعیت پرخطر

بیمار شماره ۵

31

- خانم ۶۰ ساله که ۱۰ سال قبل یائسه شده است بدلیل خونریزی شدید واژینال مراجعه نموده است. خونریزی وی از هفته قبل شروع شده و از شب قبل از مراجعه شدت یافته است. علایم حیاتی به قرار زیر است: فشارخون $\frac{110}{80}$ ، تعداد نبض ۱۱۰ و درجه حرارت وی ۳۶.۵ درجه سانتیگراد. سابقه بیماری خاصی ندارد.

ESI سطح ۲: علایم حیاتی در زون پرخطر

بیمار شماره ۶

32

- دختر ۲۱ ساله بدلیل درد شکم و لک بینی که از روز گذشته شروع شده به اورژانس مراجعه می نماید. هنگام ورود به تریاژ به ناگاه دچار سنکوپ شده و به زمین می افتد بقرار بوده ، اندام ها سرد و نبض رادیال به سختی لمس می شود.

ESI سطح ۱ : شوک

بیمار شماره ۷

33

- خانمی با بارداری ۲۴ هفته بدلیل درد و تورم یکطرفه اندام تحتانی راست مراجعه کرده است. سابقه دوبار سقط را در حاملگی های قبلی ذکر می کند. بیماری دیگری نداشته و علایم حیاتی وی در محدوده نرمال قرار دارد.

ESI سطح ۳ : تسهیلات : بیش از یک مورد

بیمار شماره ۸

34

- خانم بارداری در هفته ۳۳ بارداری خود بدلیل تاری دید و درد شکم مراجعه نموده است. از سردرد خفیف در ناحیه فرونتال دوطرف نیز شاکی است. علایم حیاتی بصورت زیر است: فشارخون $\frac{140}{80}$ ، تعداد نبض ۸۰ ، تعدا تنفس ۲۰ و درجه حرارت ۳۶.۵ درجه سانتیگراد. سابقه فشارخون قبلی ندارد.

ESI سطح ۲ : وضعیت پرخطر

بیمار شماره ۹

35

• دختر ۱۸ ساله ای با حالت خجالت زده ای به شما میگوید که شب گذشته رابطه جنسی محافظت نشده ای داشته است و به توصیه یکی از دوستانش برای دریافت قرص ضد حاملگی مراجعه نموده است. بیمار مشکلی ندارد، دارویی مصرف نمیکند و سابقه آلرژی منفی است. درجه حرارت ۳۶/۱، درجه سانتیگراد، تعداد نبض ۷۸، تعداد تنفس ۱۶ و فشارخون ۱۱۸/۸۰ است.

ESI سطح ۵ : عدم نیاز به تسهیلات

بیمار شماره ۱۰

36

- خانم ۳۴ ساله با سابقه زایمان در ۱۰ روز گذشته بدلیل دفع لخته ای به اندازه پرتغال مراجعه کرده است . او رنگ پریده است . در دو بارداری گذشته اش مشکلی نداشته است . از شما درخواست میکند که دراز بکشد . فشارخون ۸۶/۴۰ ، تعداد نبض ۱۳۲ ، تعداد تنفس ۲۲ و SpO_2 ۹۸٪ است .

ESI سطح ۱ : نیاز به اقدام نجات دهنده حیات

بیمار شماره ۱۱

37

- خانم ۲۶ ساله ای بدلیل شروع سردرد پس از اجابت مزاج توسط EMS به تریاژ آورده میشود . ۲۸ هفته حامله است . شوهرش میگوید که همسرش سالم بوده و فقط قرص های ویتامین مصرف میکند و سابقه آلرژی ندارد . در اورژانس وی ناله میکند و به صدا پاسخ نمیدهد . ۵ دقیقه قبل استفراغ کرده است .

ESI سطح ۱ : نیاز به اقدام نجات دهنده حیات

بیمار شماره ۱۲

38

- خانمی با سابقه تنگی دریچه میترال به دلیل تنگی نفس شدید به اورژانس مراجعه می کند. علیرغم توصیه پزشک باردار شده و در حال حاضر در هفته ۲۳ بارداری قرار دارد. وی قادر به صحبت کردن نبوده و بعلت تنگی نفس در وضعیت دراز کش نیز نمیتواند قرارگیرد. علایم حیاتی بصورت زیر است: فشارخون $\frac{125}{80}$ ، تعداد نبض ۱۲۰، تعداد تنفس ۳۲، درجه حرارت ۳۶.۵ درجه سانتیگراد و $SPO_2=80\%$

ESI سطح ۱ : نیاز به اقدام نجات دهنده حیات

بیمار شماره ۱۳

39

- خانمی ۴۰ ساله بدلیل ترشح واژینال مراجعه کرده است. سابقه آلرژی و بیماری واضحی ندارد. علامت دیگری را ذکر نمی کند. علایم حیاتی بصورت زیر است: فشارخون $\frac{120}{80}$ ، تعداد نبض ۸۰ ، تعداد تنفس ۱۴ و درجه حرارت ۳۶.۹ درجه سانتیگراد.

ESI سطح ۵ : عدم نیاز به تسهیلات

بیمار شماره ۱۴

40

• خانم ۲۷ ساله ای با درد پایین شکم (۶/۱۰) از ۴ روز قبل مراجعه کرده است . امروز صبح دچار لک بینی شده است . تهوع ، استفراغ ، اسهال یا نشانه های ادراری ندارد . آخرین دوره پریود وی ۷ هفته قبل بوده است . سابقه حاملگی نابجا دارد . درجه حرارت ۳۶/۶ درجه سانتیگراد ، تعداد تنفس ۱۴ ، تعداد نبض ۶۶ و فشارخون ۱۰۶/۶۸ است .

ESI سطح ۳ : تعداد تسهیلات مورد نیاز: دو یا بیشتر

با تشکر از توجه شما